

**Εκπαίδευση παιδιών
προσφύγων
σε συνθήκες
Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης**

**Δήμητρα Μακρή, MA, Phd
Συντονίστρια Εκπαίδευσης
Προσφύγων
Κουτσόχερου – Ξενώνων ν.
Λάρισας**

dmakri@sch.gr

Κιν: 6973309510

Το πλαίσιο της Εξ αποστάσεως εκπαίδευσης παιδιών προσφύγων/μεταναστών: Μια πρώτη ενδεικτική χαρτογράφηση

- **Είναι εφικτή;**

(δυνατότητες/περιορισμοί – ταυτότητα των μαθητών – χαρτογράφηση παιδαγωγικού χώρου του «Αλλου»)

- **Μπορώ να τα καταφέρω;**

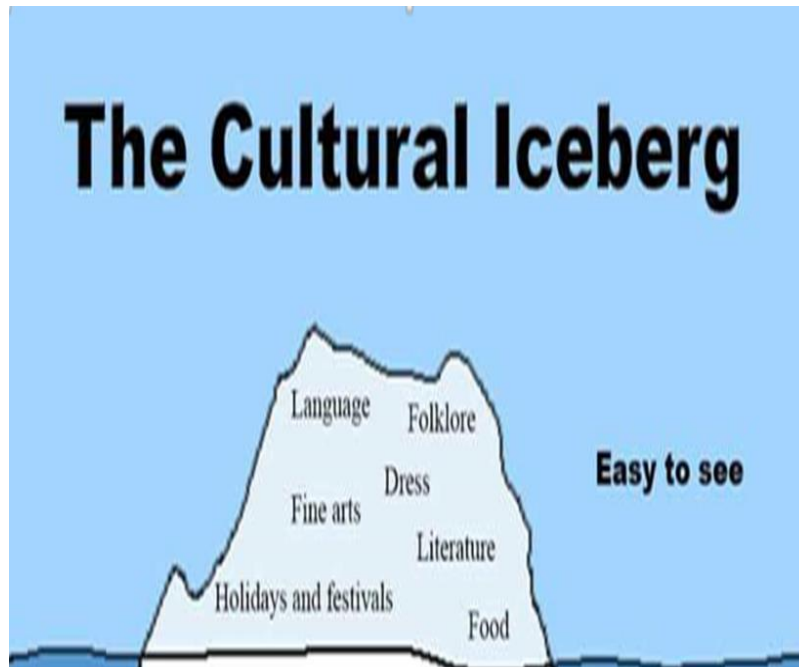
(ετοιμότητα - διαπολιτισμικό προφίλ των εκπαιδευτικών)

- **Υπάρχουν εργαλεία;**

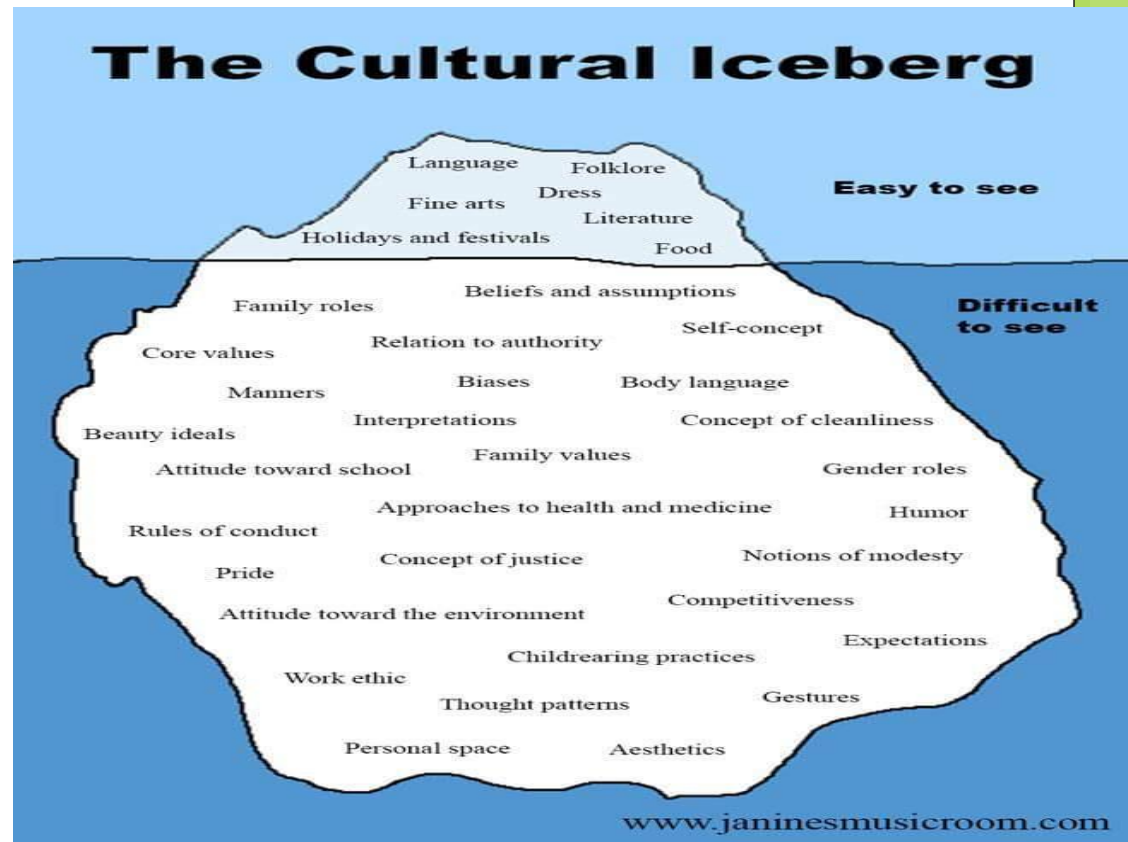
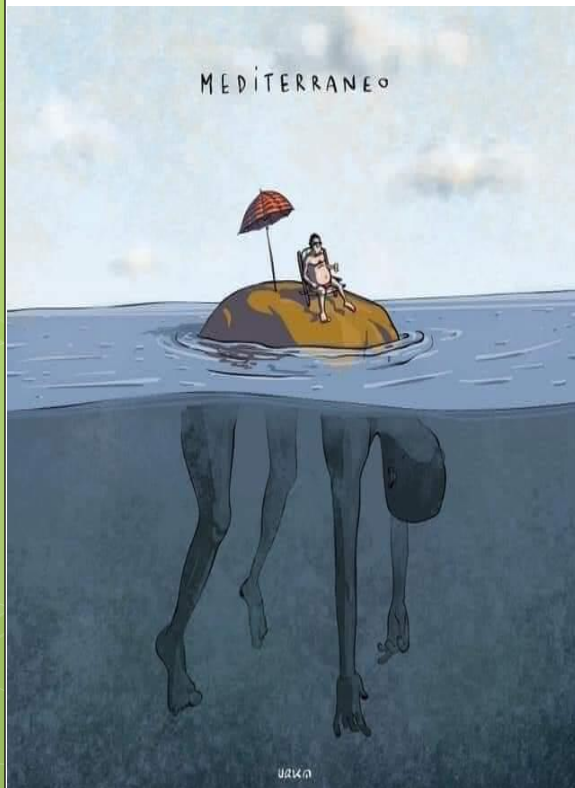
(υποστήριξη – θεσμικό προφίλ εκπαίδευσης παιδιών προσφύγων & μεταναστών)

Πολλαπλές πραγματικότητες:
παιδιά πρόσφυγες ή παιδιά μετανάστες;
Οπτικές κ επιλογές
Διαπραγμάτευση ταυτοτήτων:
Εγώ & ο «Άλλος»

Θεωρήσεις του κόσμου που καθορίζουν το ρόλο μας ως «αναστοχαζόμενοι εκπαιδευτικοί»

Ποια είναι η ταυτότητα των παιδιών προσφύγων/μεταναστών; Ως προς τις συνθήκες διαμονή τους

Στο ν. Λάρισας:

- Δομή Φιλοξενίας Κουτσόχερου
- Αστικός ιστός Λάρισας - διαμερίσματα
- Ασυνόδευτα παιδιά (ΚΕΑΝ – Κόκκινο Νερό – σε ξενοδοχεία
- Οικογένειες (ΔΟΜ) – Καρίτσα – σε ξενοδοχεία – πρόγραμμα «Φιλοξένια»

Ποια είναι η ταυτότητα των παιδιών προσφύγων/μεταναστών;

Ως προς τον κοινωνικό προσανατολισμό τους

- Οικογένειες Αιτούντων Άσυλο
- Ασυνόδευτα παιδιά Αιτούντες άσυλο – εν αναμονή σε διαδικασία επανένωσης ή προώθησης σε πλησιέστερους συγγενείς σε άλλες χώρες
- Αναγνωρισμένοι πρόσφυγες εν αναμονή παραλαβής των εγγράφων τους & διαβατήριο
- Αναγνωρισμένοι πρόσφυγες υπό καθεστώς exit από προγράμματα υποστήριξης (ΕΣΤΙΑ 1, 2, Πρόγραμμα ΗΛΙΟΣ, Φιλοξένια)

Ποια είναι η ταυτότητα των παιδιών
προσφύγων/μεταναστών;
Ως προς τις ψυχοκοινωνικές τους ανάγκες

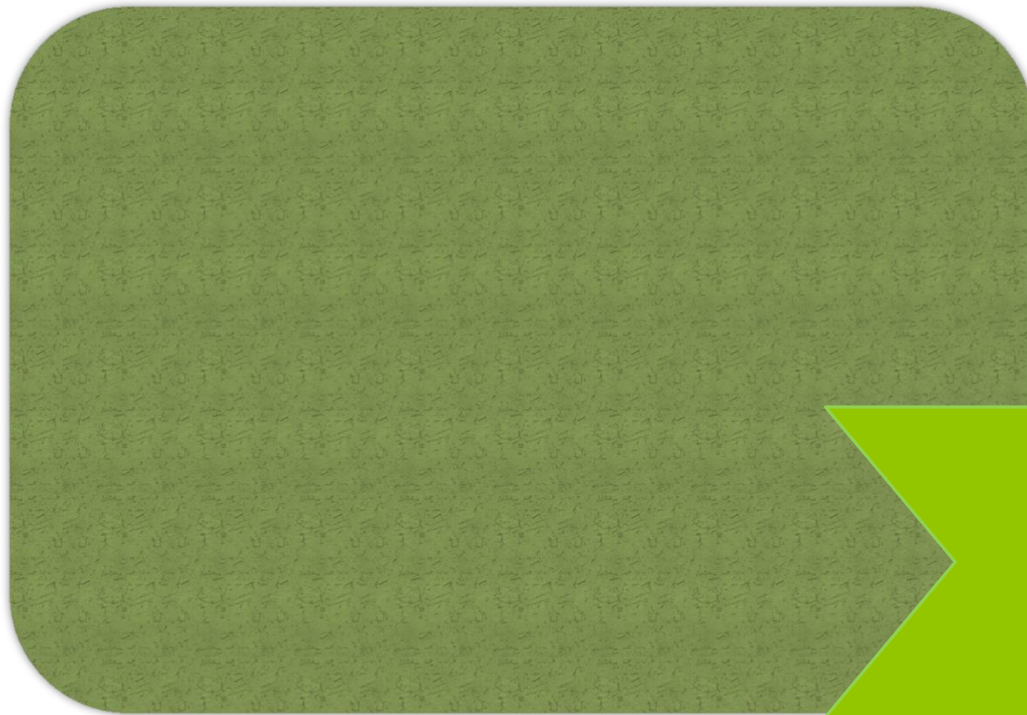
- Νοηματοδοτούμε το ταξίδι του πρόσφυγα/μετανάστη

Ο κύκλος ζωής του πρόσφυγα/μετανάστη

Κοινωνική εγγραφή
Ποιο θα είναι το μέλλον τους;

Ποιος
είναι
ο ρόλος
μας;

Πίσω από τις εικόνες... Παράγοντες ευαλωτότητας

White paper II, 2018, National Child Traumatic Stress Network

ΠΡΙΝ το ταξίδι/μετακίνησή τους:

- βασανιστήρια
- φυλάκιση
- σωματική κακοποίηση
- απώλεια προσώπων
- εξαναγκασμός σε εγκληματικές δράσεις,
- έλλειψη βασικών αγαθών/δύσκολες συνθήκες διαβίωσης

Παράγοντες ευαλωτότητας **White** paper II, 2018, National Child Traumatic Stress Network

ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ του ταξιδιού τους:

- (επικίνδυνες συνθήκες,
- σεξουαλική βία,
- μεταδοτικές ασθένειες,
- εκβιασμοί και εμπορία ανθρώπων,
- άγχος αποχωρισμού

Παράγοντες ευαλωτότητας

White paper II, 2018, National Child Traumatic Stress Network

ΜΕΤΑ το ταξίδι τους:

- παρατεταμένη παραμονή σε ΚΕΝΤΡΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ λόγω της διαδικασίας ασύλου,
- Ιδιαίτερες συνθήκες διαβίωσης, πολλές εθνικότητες σε επαφή, επικινδυνότητα, στοιχειώδης κάλυψη των βασικών αναγκών
- Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΣΥΛΟΥ
 - Πολλαπλά ραντεβού, μετακίνηση/μετάβαση στις υπηρεσίες
- κοινωνική απομόνωση
- ελλιπή κοινωνική ένταξη
- αντίξοες συνθήκες
- ανασφάλεια - φόβος
- αβεβαιότητα
- κινητικότητα
- ΜΕΤΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΕ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ
 - Αδυναμία επικοινωνίας στη γλώσσα χώρας υποδοχής
 - Ανασφάλεια ως προς τον κοινωνικό προσανατολισμό
 - Επαφή με νέα κουλτούρα χώρας υποδοχής/διαμονής
 - Πολλά χρόνια εκτός σχολικού περιβάλλοντος
 - Lockdown – διπλός εγκλεισμός – αποχή από την εκπαιδευτική διαδικασία

Παιδιά & έφηβοι

White paper II, 2018, National Child Traumatic Stress Network

Εσωτερικοποίηση

- Άγχος
- Κατάθλιψη
- Διάσπαση προσοχής
- Απόσυρση/παραίτηση
- Θυμός/ένταση

Εξωτερικοποίηση

- Αναπτυξιακές διαταραχές
 - Παλλινδρομήσεις
 - Καθυστερήσεις
 - Συμπεριφορικές διαταραχές
 - Υπερκινητικότητα
 - Αδυναμία συγκέντρωσης
 - Αδυναμία ολοκλήρωσης εργασιών/ελλιπούς συμμετοχή σε δραστηριότητες

Περιορισμοί (ενδεικτικοί) υλοποίησης της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (ανάλογα με τη Δομή Φιλοξενίας)

- ❑ **Δεν** έχουν **ΟΛΟΙ** οι πρόσφυγες/μετανάστες γονείς **κινητά** τηλέφωνα!
- ❑ **Δεν** έχουν **e-mail**
- ❑ **Δεν** έχουν **ηλεκτρονικούς υπολογιστές**
- ❑ **Δεν** έχουν **tablets**
- ❑ **Δεν** έχουν **τηλεοράσεις**
- ❑ **Καμψ:** free wifi – **υπερφορτωμένα δίκτυα**
- ❑ **Αστικό ιστό:** **Δεν** έχουν σύνδεση στο **internet**
- ❑ **Ξενώνες/ξενοδοχεία:** εξαρτάται από το προσωπικό υποστήριξης κ των αριθμό των διαμενόντων

Ο Νέος Ρόλος του εκπαιδευτικού στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση **Διαπολιτισμική ικανότητα**

Απαιτήσεις του νέου πλαισίου μάθησης:

- **Επ-ανα-σχεδιάζει** τη διδακτική του **οπτική** - χαρτογραφεί τη νέα συνθήκη επικοινωνίας
- **Διαφοροποιεί** τη διδασκαλία του (Tomlison, 2001) με βάση τις βιογραφίες των μαθητών του (Βαλιαντή & Κουτσελίνη, 2008)

Λειτουργεί ως:

- **Κριτικά αναστοχαζόμενος κοινωνικός ερευνητής**
Αναλύει τις συνθήκες, ανάγκες των μαθητών, τις δυσκολίες, αλλά και τους πόρους/ικανότητες τους (Long, 2005)
- **Σχεδιαστής & μετασχηματιστής του εκπαιδευτικού υλικού**
Αναπτύσσει δεξιότητες κριτικού πολυτροπικού γραμματισμού – μετασχηματίζει το υλικό (Luke & Freebody, 1999)

Παιδαγωγικές κατευθύνσεις για την εξ αποστάσεως διαπολιτισμική επικοινωνία:

- **Θεωρίες**

που ενσωματώνουν τις αρχές της ενταξιακής εκπαίδευσης

- **Πολιτισμικά ευαίσθητη διδασκαλία**

Culturally responsive teaching . (Gay, 2002)

Αντλεί κ αξιοποιεί: Πολιτισμικές δυνάμεις μαθητών

- η κουλτούρα, οι διαθέσιμοι πόροι γνώσης, οι γλώσσες, οι βιωμένες εμπειρίες, τα ενδιαφέροντα, οι ανάγκες, **ηλικία** - ως πηγή πλούτου (Ruiz,2013)

- **Ενδυναμώνει:** τα ταυτοτικά χαρακτηριστικά τους (Γκόβαρης, 2001)

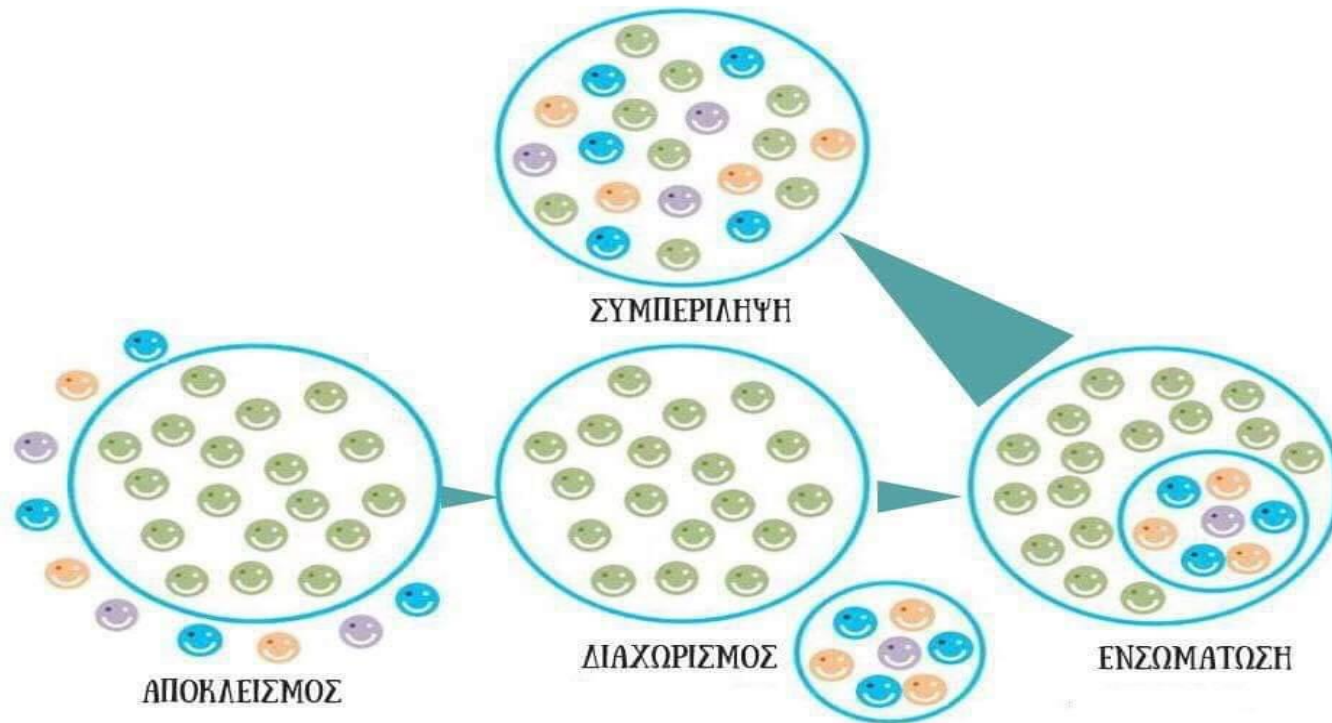
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΩΣ ΠΛΑΙΣΙΑ ΜΑΘΗΣΗΣ

- Ενεργοποιεί την **προϋπάρχουσα γνώση** των μαθητών
- Παρουσιάζει με **ελκυστικό τρόπο** κάθε πληροφορία
- Προωθεί την ανάπτυξη **δεξιοτήτων παραγωγής γραπτού λόγου**
- Παρέχει **πλαισιακή στήριξη**
 - Συνοδευτικό υλικό (οπτικά και πολυτροπικά βοηθήματα)
 - Ενισχύει τις **προσληπτικές δεξιότητες**
 - Αξιοποιεί τις **αρχές της Πολυτροπικότητας**

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- **Πολυτροπικότητα της επικοινωνίας**
- Εκφράσεις προσώπου & χειρονομίες
- Επιτονισμός φωνής, έμφαση και αλλαγή ρυθμού ομιλίας

Αποφασίζουμε: πού είμαστε & πού θέλουμε να φτάσουμε!

ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟ ΣΤΗ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ

Υποστήριξη ΣΕΠ – διαδικαστικά επικοινωνίας

- **Αναλυτικό mail στους Διευθυντές των ΔΥΕΠ** – προώθηση στους εκπαιδευτικούς – επικοινωνία με τους ΣΕΕ αρμοδιότητας

ΞΕΝΩΝΕΣ ν. Λάρισας

- ΔΥΕΠ Γυμν. Πυργετού & ΔΥΕΠ Δημ. Σχ. Στομίου:
 - Υποστήριξη ΣΕΠ σε συνεργασία με το προσωπικό των φορέων (δυνατότητα **σύγχρονης κ ασύγχρονης** εξ αποστάσεως εκπαίδευσης)
 - Οι φορείς μπορούν να δημιουργήσουν mail σε συνεργασία μαζί σας και να υποστηρίξουν με μεταφραστές τη σύγχρονη εξ αποστάσεως)

Δομή Φιλοξενίας Κουτσόχερου

- ΔΥΕΠ 3^{ου} Γυμν. Λάρισας, 26^{ου} Δημ. Σχ. Λάρισας, Δημ. Σχ. Τερψιθέας, Δημ. Σχ. Κοιλιάδας & ΔΥΕΠ Νηπιαγωγείου Μάνδρας (παράρτημα):
 - δυνατότητα **ασύγχρονης εκπαίδευσης** - (μεγάλος ο αριθμός των μαθητών, αδυναμία χρήσης webex)
 - «Ανεβάζετε» υλικό στην πλατφόρμα e-class,
 - Αφήνετε «ανοιχτό» το μάθημα,
 - μου στέλνετε το url σε mail επικοινωνίας
 - το προωθώ στις ομάδες μαθητών ανά σχολείο ,
 - σε κάθε mail αναγράφετε στο θέμα: όνομα ΔΥΕΠ κ γνωστικό αντικείμενο (αποτελεσματικότερη διαχείριση του όγκου των μηνυμάτων)

Πώς μπορεί κάποιος από μας να είναι χαρούμενος όταν όλοι οι άλλοι δεν είναι;

Ένας ανθρωπολόγος πρότεινε ένα παιχνίδι σε παιδιά μιας αφρικανικής φυλής. Έβαλε ένα καλάθι γεμάτο φρούτα δίπλα σε ένα δέντρο και είπε στα παιδιά ότι όποιος έφτανε στο δέντρο πρώτος θα έπαιρνε όλα τα φρούτα. Όταν τους είπε να τρέξουν, τα παιδιά πιάστηκαν από τα χέρια και έτρεξαν όλα μαζί προς το δέντρο, πήραν τα φρούτα, έκατσαν κάτω από το δέντρο και άρχισαν να τα τρώνε χαρούμενα. Όταν ο ανθρωπολόγος τα ρώτησε γιατί έτρεξαν όλα μαζί και ότι κάποιος θα μπορούσε να τα είχε πάρει όλα, του απάντησαν «UBUNTU, πως μπορεί κάποιος από μας να είναι χαρούμενος όταν όλοι οι άλλοι δεν είναι;»

UBUNTU στην κουλτούρα των Xhosa σημαίνει: «Είμαι επειδή είμαστε»

UBUNTU

Είμαι ... επειδή είμαστε!

Στην κουλτούρα των Xhosa

Καλές γιορτές!!!

Σας ευχαριστώ θερμά!